

1

Cultuur

Is het geheel van waarden en normen die een leidraad vormen voor het denken en handelen

Ieder mens heeft een eigen manier van denken, voelen en doen. Dit is aangeleerd door alles wat je meemaakt.

Denk aan:

- Het land waar je bent opgegroeid
- De buurt of stad waar je vandaan komt
- De opleiding die je hebt genoten
- Je opvoeding
- De vrienden waar je mee omgaat

Samen vormen zij je referentiekader

Bron: Stichting 'het begint met taal'

2

Cultuur en referentiekader

- Het referentiekader van mensen is van invloed op de manier waarop ze met elkaar communiceren.
- Mensen met eenzelfde soort referentiekader praten gemakkelijker met elkaar dan mensen met een totaal verschillend referentiekader.
- Een groot verschil in referentiekader betekent dat zender en ontvanger extra hun best moeten doen om elkaars gedachten, gevoelens en bedoelingen te volgen.
- De zender moet woorden gebruiken die de ontvanger begrijpt.
- Dat is een probleem als de zender en ontvanger uit verschillende landen komen en dus een andere taal spreken.

3

Interculturele communicatie

- Om het verschil in referentiekader te overbruggen, is het in de communicatie van belang om kennis te nemen van elkaars waarden en normen. Een onbevooroordeelde houding is daarbij essentieel.
- Culturele verschillen veroorzaken verschillen in communicatie, gedrag, waarden, normen, denk- en leefpatronen.
- Bedenk dat de persoon tegenover je weliswaar niet jouw taal spreekt, maar dat hij of zij misschien wel hoogopgeleid is. Niet zelden zijn ouders, advocaat, dokter of docent.

4

Individu	Voorbeelden van behoeften	* Groep	Voorbeelden van behoeften
Behoeftte aan zekerheid	Onderdak, het hebben van inkomen, pensioen, verzekeringen. De zekerheid van een rechtvaardige behandeling. Bescherming tegen gevaar.	Behagen van de eigen groep	Beleefdheid, leven overeenkomstig plaats en rol binnen groep, wederzijdse hulp in groep, indirecte en impliciete communicatie.
Behoeftte aan acceptatie	Jezelf mogen zijn tegenover anderen, genegenheid, liefde, behoren tot een sociale groep.	Goede naam	Eervol gedrag, zichtbare rijkdom, waardering door anderen, bescherming van familie-eer.
Behoeftte aan erkenning	Erkenning door anderen op gebied van deskundigheid. Zelfvertrouwen en zelfrespect, prestige, maatschappelijk aanzien.	Eer	Het voorkomen en bestrijden van gezichtsverlies, schaamte, schande en eeraantasting.
Behoeftte aan zelfontwikkeling	Ontwikkeling van eigen talenten, creativiteit, leveren van een prestatie, gezonde rivaliteit, verantwoordelijk zijn voor eigen handelen.	Prestatie	Goed presteren betekent respect binnen de familie.

5

Meer weten over achtergronden?

- Boekje achtergrond vluchtelingenkinderen
www.pharosleerplatform.nl diverse cursussen
- <http://Nieuwlander.nl/corona>
- Publicatie kinderen met oorlogservaringen
<https://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers/herkomstlanden-van-vluchtelingen>

VOOR CULTUURADVIES: <https://www.globaltalk.nl/dienst/cultuurspecialisten/>

- Lowan: zoek op achtergronden/doelgroepen

6

intake

De intake.

Belangrijk!

Wie doet dat?

Wat wordt er gevraagd?

Begrijpen ouders alles?

Vraag of er iemand is die kan helpen vertalen, een kennis, een vriend. Noteer naam en telefoonnummer. Bij voorkeur niet het kind zelf, zeker niet bij echte oudergesprekken.

Taalsituatie:

Welke taal/talen wordt er thuis gesproken?	
Spreken ouders dezelfde taal?	
Welke taal/talen beheerst het kind?	
Soort schrift?	
Welke mondeling, welke ook schriftelijk?	
In welke taal kunnen wij met de ouders praten?	

Ontwikkeling kind:

Zijn er bijzonderheden t.a.v zwangerschap?	
Hoe was de ontwikkeling van de leerling als baby- peuter - kleuter	
Heeft het kind ooit in het ziekenhuis gelegen? Waarvoor?	
Heeft het kind ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt?	
Kan het kind zwemmen? Fietsen (sportoefendoe vragen indien van toepassing)	
Verdere aandachtspunten vanuit ouders (karakter, taalangst, gedrag, etc.)	

Schoolhistorie kind:

Wanneer is het kind gestart op een school, hoe ging dit?	

Situatie in Nederland:

Hoe is het gezin in Nederland gekomen? Kwam iedereen tegelijk?	
Informatie over de woonsituatie hier in Nederland	
Hoelang denkt de familie in Nederland te blijven?	

7

Stap 1: Laat ouders zich welkom voelen!

- Probeer je in de ouders te verplaatsen, ze hebben geen idee wat er van hen verwacht wordt.
- Laat door je mimiek en lichaamstaal zien dat ze welkom zijn en dat je goed voor hun kind zal zorgen.
- Vraag welke taal ze spreken. Kun je elkaar niet verstaan, beperk je dan tot het vertellen van je naam, die van je duo, laten zien van de klas, de wc, de kapstok, het tussendoortje, de lunch, gym. Wijs alles aan!

WILLKOMMEN स्वागत
 欢迎 BIENVENIDA
WELCOME
 BIENVENUE ようこそ
 добро пожаловать
 ترحيب BEM-VINDO

welkom

8

gesprek

Oudergesprekken. Bereid het voor.

- Neem de tijd! Een 10 minuten gesprek levert niets op.
- Je weet al of je elkaar kunt verstaan, in welke taal je kunt spreken en of er een tolk nodig is.

Zijn het Engelstalige ouders?

- Kan gemakkelijk zijn, maar levert soms ook 'irritatie' op.
- Spreek je vloeiend Engels, dan bof je. Probeer ouders zover te krijgen dat ze ook wat Nederlands gaan leren, ten behoeve van hun kind.
- Spreek je zelf basis Engels. Probeer gezamenlijk tot een voor beide partijen aangenaam gesprek te komen.
- Spreek je geen Engels of vind je het doodeng, vraag een collega om hulp.

9

folder

Als ouders geen of weinig Nederlands spreken:

Bedenk van tevoren wat je wilt vragen of vertellen!

-

Neem de tijd.
Creëer een ontspannen sfeer, kopje koffie/thee, ruimte waar je rustig kunt zitten. Zorg dat je een computer of smartphone bij de hand hebt.
-

Spreken jullie een gezamenlijke taal? Langzaam Nederlands? Engels, Duits? Zo ja gebruik dan deze taal. Als je langzaam Nederlands spreekt en weinig woorden gebruikt, dan kom je hier gemakkelijk achter. Ouders snappen al snel dat je naar een gemeenschappelijke taal zoekt. Misschien komen ze zelf met een idee.
-

Gaan jullie langzaam Nederlands spreken? Maak dan gebruik van visuele ondersteuning, plaatjes, voorwerpen, gebaren, even tekenen.

Laat merken dat je het waardeert dat de ouders Nederlands proberen te praten.
-

Indien er geen gemeenschappelijke taal is, kijk dan wat een oplossing kan zijn. Wellicht hebben ouders een vertaler (vriend/familie) die via Skype/face time kan vertalen. Bied de optie aan via de computer/smartphone.

10

vervolg

Indien de ouders een beetje Nederlands spreken, dan kan 'google translate' soms een oplossing bieden. Stimuleer ouders om plaats te nemen achter de computer en hen op die manier bepaalde zinnen/woorden te laten communiceren. Steeds vaker hebben ouders deze app al zelf op hun telefoon.

 Voor praktische doeleinden is er misschien een andere ouder of leerling op school die kan helpen vertalen. Voor een voortgangs- of vertrouwelijk gesprek is dit géén goede optie!

 Indien er geen gezamenlijke taal is en ouders ook geen vrienden/familie hebben die kunnen helpen, dan is een officiële tolk een goede oplossing.

 Bij Global Talk kun je al een abonnement afsluiten als je slechts één nieuwkomer op school hebt. Bel: 088-255 5222.

  Gebruik de speaker op de vaste telefoon of de smartphone. Houd contact met de ouder, blijf hen aankijken.

11

Tips

Tips voor een gesprek met behulp van een tolk(-entelefoon)

Van tevoren:

- Denk goed na over wat je wilt bereiken met dit gesprek.
- Niet alles lukt in één keer. Ook bij deze ouders kan er sprake zijn van een groeiproces.
- Zijn de ouders op de hoogte van ons onderwijssysteem? SO, SBO, VO.
- Bedenk hoe lang het gesprek zal gaan duren, dat vraagt de tolkentelefoon.
- Bereid het gesprek goed voor.

Het gesprek:

- Vertel de tolk wie er allemaal om de tafel zitten.
- Leg kort uit waarover je de ouders wilt spreken.
- Houd ook bij de tolk je zinnen kort en voor één uitleg vatbaar.
- Bedenk dat de tolk geen onderwijsachtergrond heeft.
- Kijk goed naar de ouder hoe 'het' valt.
- Probeer niet te veel in één keer voor elkaar krijgen. Houd je aan je gestelde doel.

12

Juist nu in deze moeilijke tijd, kan het zo zijn dat je ouders echt even wilt spreken.

Dan is dit een goede mogelijkheid!

13

Rapport

Rapportbespreking.

- ▶ Vertel wat goed gaat, maar ook wat het kind nog moeilijk vindt. Wees eerlijk!
- ▶ Werk je met dle's. Gebruik dit staatje!
- ▶ Laat zien welk dle het kind nu behaalt, laat het zien hoe het gegroeid is tov de vorige keer, maar ook het hiaat.

groep 1	4-5 jaar
groep 2	5-6 jaar
dle 10	eind groep 3 6-7 jaar
dle 20	eind groep 4 7-8 jaar
dle 30	eind groep 5 8-9 jaar
dle 40	eind groep 6 9-10 jaar
dle 50	eind groep 7 10-11 jaar
dle 60	eind groep 8 11-12 jaar

14

VO Naar het VO?

- Laat zien aan welke criteria het kind moet voldoen om naar een bepaalde vorm van VO te kunnen.
- Stap niet in de valkuil om een kind naar een te hoog niveau te verwijzen, als het de benodigde resultaten niet behaalt. Beter is om dit dilemma te voorkomen.
- Gebruik eventueel een schema als ouders het lastig te begrijpen vinden.

The diagram illustrates the Dutch education system. At the base is 'Basisschool of ITK'. From there, students go to 'VMBO (4 jaar)'. From VMBO, there are three main paths:

- Theoretische leerweg** (Theoretical path): Leads to 'VWO (6 jaar)' or 'HAVO (5 jaar)'. VWO leads to 'HBO' and then 'Universiteit'. HAVO leads to 'HBO'.
- Gemengde leerweg** (Mixed path): Leads to 'HAVO' or 'MBO'.
- Kader beroepsgerichte leerweg** (Vocational path): Leads to 'MBO'.
- Basis beroepsgerichte leerweg** (Basic vocational path): Leads to 'MBO'.

 Additionally, 'Praktijkonderwijs (6 jaar)' and 'VSO (8 jaar)' are shown as separate paths. Specific CITO exam codes are listed for each level: Die 60 CTO MB I, Die 55-60 CTO MB III, Die 50 CTO E7 III, Die 47 CTO E6 I, Die 45 CTO E6 II, Die 40 CTO E6 III, Die 25 CTO E3 III, and Die 10.

15

brief Wat wordt hiermee bedoeld?

The image shows three elements in a row: a sad yellow smiley face with a single tear, a baby bottle containing yellow liquid, and a happy yellow smiley face with a wide smile.

Bron: Kaveh Bouteh

16

brieven

Schriftelijke communicatie

Mails: Niet alle gezinnen hebben een computer of weten hoe een mail werkt.

Ook Nieuwsbrieven zijn voor de ouders niet altijd leesbaar. Houd daar rekening mee en spreek ouders even aan en leg uit wat de bedoeling is.

Beste ouders/verzorgers,
Uw kind zit in groep _____

Eén keer in de week heeft uw kind gymnastiek (sport).

donderdag:	vrijdag:
Volle Maan	Neptunus
Mercurius	Sedna
Maan	Eris
Mars	Saturnus
Juno	Jupiter
Mini Mars	Callisto
Pluto	Io
	Oberon

Het is belangrijk dat uw kind **sportkieren** meeneemt!

Sportschoenen

T-shirt

Sportbroek

Met vriendelijke groet,
Team ITK

17

Wil je meer weten?

Heb je hulp nodig bij een bepaalde casus?

Wil je meedoen aan ons ITK maatjes project?

contact

haarlemtaal/adviescentrum

18